

SMS > «Την Τασούλα την αγάπησα πολύ, παρόλο που ο χαρακτήρας της δεν έχει καμία σχέση με τον δικό μου» λέει ο συγγραφέας για την ηρωίδα του βιβλίου του. Αλλιώς, πάντα συμπονά τους ήρωές του, κι ως μην ταιριάζουν.

ΜΑΚΗΣ ΤΣΙΤΑΣ

«Στη ζωή είμαστε νοικάρηδες. Μη χαραμίζουμε ούτε στιγμή»

Συνέντευξη στην ΚΡΙΣΤΥ ΚΟΥΝΙΝΙΩΤΗ

“ Η τύχη παίζει τεράστιο ρόλο στη ζωή μας. Κι εγώ αισθάνομαι τυχερός και, ίσως ακουστεί βαρύγδουπο, ευλογημένος. Ωστόσο, δεν είναι αρκετή από μόνη της. Χρειάζεται πολλή πολλή δουλειά. Κι εγώ στη ζωή μου έχω δουλέψει και δουλεύω πάρα πολύ »

Δεν είναι από κείνους που κυνηγούν τις ευκαιρίες. Του έρχονται, τις καλοδέχεται, αλλά ως εκεί. Οδεύοντας έτσι, πάντως, καίτοι μπορεί να έχασε χρόνο, κατάφερε να κατακτήσει το όνειρό του. Να γίνει συγγραφέας και δη βραβευμένος, (Βραβείο Λογοτεχνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2014 για το «Μάρτυς μου ο Θεός») και συνάμα να ασχολείται με τη λογοτεχνία: Διευθύνει το 8χρονο φέτος Diastixo.gr το μεγαλύτερο ελληνικό ηλεκτρονικό περιοδικό για το βιβλίο, τις τέχνες και τον πολιτισμό και την arts.gr εταιρεία επικοινωνίας, κατασκευής ιστοσελίδων και web marketing. Ο Μάκης Τσίτας είναι ένα σπάνιο κράμα αυθεντικού, ταλαντούχου, σκληρά εργαζόμενου και σεμνού ανθρώπου. Ίσως γι' αυτό και του χαμογελά η ζωή. Σήμερα, με αφορμή το νέο του βιβλίο «Πέντε Στάσεις» (εκδ. Μεταίχμιο) μιλάει στην «ΠτΚ».

Η ηρωίδα της νοβέλας σας, παρότι ισοπεδώνεται καθημερινά από τον άντρα που ερωτεύτηκε και παντρεύτηκε, κρατάει επί 35 χρόνια γερά το τιμόνι της οικογένειάς της, γνωρίζοντας από τη Θεσσαλονίκη, όπου ζει, μονάχα τις πέντε στάσεις του λεωφορείου, που τη μεταφέρει από το σπίτι στη δουλειά και το γυμναστήριο. Πώς προέκυψε η Τασούλα; Είναι υπαρκτό πρόσωπο;
Γεννήθηκα σ' ένα χωριό των Γιαννιτσών τη δεκαετία του '70, όπου υπήρχαν περπτό-

σεις σαν της Τασούλας, από τις οποίες πήρα κάποια νήματα για να συνθέσω τον χαρακτήρα της. Ήταν μια συνηθισμένη κατάσταση τότε, αλλά αργότερα με λύπη διαπίστωσα ότι τα ίδια συμβαίνουν μέχρι σήμερα, τόσο στην επαρχία όσο και στις μεγάλες πόλεις. Εξακολουθούν να υπάρχουν ζευγάρια, σχέσεις, οικογένειες που κρατιούνται χάρη στην προσπάθεια των γυναικών. Και, δυστυχώς, ο λόγος που συμβαίνει αυτό, κυρίως στις μικρές κοινωνίες, είναι η έγνοια για το «τι θα πει ο κόσμος», με αποτέλεσμα οι ανάγκες και τα θέλω να μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα.

«Το βράδυ έκλαιγα και

το πρωί γελοούσα» αφηγείται η Τασούλα. Ταγμένη, ωστόσο, στο καθήκον, υπομένει τα μύρια όσα. Πώς νιώθατε γράφοντας την ιστορία της;
Την Τασούλα την αγάπησα πολύ, παρόλο που ο χαρακτήρας της δεν έχει καμία σχέση με τον δικό μου. Για την ακρίβεια, είναι το άκρως αντίθετό μου. Το ίδιο συνέβαινε και με τον Χρυσοβαλάντη στο «Μάρτυς μου ο Θεός». Οι ήρωές μου θα μπορούσαν να με εκνευρίζουν και να με δυσαρεστούν, αλλά την ώρα που γράφω μπαίνομαι στη θέση τους, προσπαθώ να μπω στο μυαλό τους, κατανοώ τις αδυναμίες τους και τους συμπονά. Ομως είμαι της λογικής ότι σε αυτή

τη ζωή είμαστε νοικάρηδες και δεν ξέρουμε πότε θα μας κάνει έξωση. Πιστεύω, λοιπόν, ότι επειδή ακριβώς τίποτα δεν είναι δεδομένο στη ζωή, οφείλουμε να προστατεύουμε τον εαυτό μας, να μη χαραμίζουμε ούτε μια στιγμή, πόσω μάλλον ολόκληρες δεκαετίες, όπως η Τασούλα.

Γιατί επιλέξατε να γράψετε νοβέλα;
Παρότι είχα συγκεντρώσει για χρόνια πλούσιο υλικό, επέλεξα να αφήσω αρκετό εκτός βιβλίου, γιατί μου φάνηκε γοητευτικό να προσπαθήσω να κλείσω μέσα σε λίγες, συγκριτικά, σελίδες, μια ολόκληρη ζωή. Μάλιστα, το βιβλίο θα μεταφερθεί και στη θεατρική σκηνή.

Για πότε το προγραμματίζετε;
Είχε προγραμματιστεί να ανεβεί στη Θεσσαλονίκη, στο θέατρο «Αυλαία», σε σκηνοθεσία Θεοδωρή Γκόνη, κι έπειτα στην Αθήνα. Επειδή, όμως, τα πράγματα είναι ρευστά, θα πορευθούμε ανάλογα με τις εξελίξεις. Κι αν όλα πάνε καλά, ξεκινάμε τον Οκτώβρη.

Ζείτε μέσα στον κόσμο του βιβλίου, κυριολεκτικά. Κάνετε αυτό που αγαπάτε. Το επιδιώξατε ή ήταν θέμα συγκυριών;
Η τύχη παίζει τεράστιο ρόλο στη ζωή μας. Κι εγώ αισθάνομαι τυχερός και, ίσως ακουστεί βαρύγδουπο, ευλογημένος. Ξέρω, επίσης, ότι για να σου παρουσιαστεί η τύχη, πρέπει να την έχεις καλέσει εσύ, έστω και ασυνείδητα. Δεν έρχεται απρόσκλητη. Ωστόσο, δεν είναι αρκετή από μόνη της. Χρειάζεται πολλή πολλή δουλειά. Κι εγώ στη ζωή μου έχω δουλέψει και δουλεύω πάρα πολύ. Ήξερα μεν ότι θα ασχοληθώ με το βιβλίο, αφού έλεγα από τα δεκαπέντε μου με σιγουριά ότι θα γίνω συγγραφέας, αλλά όσα ακολουθήσαν δεν τα φανταζόμουν. Όπως δε φανταζόμουν ότι θα κάνω μια δουλειά για την οποία ξεκινάω κάθε πρωί με όρεξη. Γιατί τη δουλειά μου -και το γράψιμο, αλλά και το Diastixo.gr και την Arts.Pr- δεν την αγαπάω απλώς, είμαι ερωτευμένος μαζί της. Αισθάνομαι, λοιπόν, πολύ χαρούμενος που ό,τι έγινε και γίνεται στη ζωή μου κινείται γύρω από το γράψιμο και τη λογοτεχνία.

«Ξεκουράζομαι, γράφοντας»

Επί πανδημίας, βιβλίο και θέατρο δέχτηκαν πλήγμα. Πώς αντιμετωπίσατε την κατάσταση;
Στην αρχή υπήρχαν ο φόβος, η αβεβαιότητα για το μέλλον... Αλλά, επειδή είμαι ψύχραιμος άνθρωπος, έκανα αυτό που κάνω πάντα σε δύσκολες καταστάσεις: Επικεντρώθηκα στη δουλειά από το σπίτι -έγραφα, μάλιστα, και αρκετά- και στη σωστή ατομική μου συμπεριφορά. Η καταστροφολογία δεν οδηγεί πουθενά. Ακόμα και στην Κατοχή -αν και δεν συγκρίνεται με όσα ζήσαμε επί κορονοϊού- η δημιουργία υπήρχε. Η ζωή προχωράει πάντα. Με τα πάνω της και τα κάτω της.

Συνδέστε τρόπον τινά με την πόλη μας, αφού το βιβλίο σας «Και βγάξω το καπέλο μου», που συμπεριλήφθηκε στη βραχεία λίστα των Κρατικών Βραβείων Παιδικού Βιβλίου 2020, κυκλοφορεί από τις πατρινές εκδόσεις «Κόκκινη Κλωστή Δεμένη».
Ναι, βέβαια. Είναι από τα αγαπημένα μου βιβλία. Ο εκδοτικός οίκος το πρόσεξε πολύ, με τη θαυμάσια εικονογράφηση της Ντανιέλας Σταματιάδη. Γνώρισε την αποδοχή των κριτικών, αλλά δεν είναι από τα εμπορικά μου βιβλία, λόγω θέματος. Βλέπετε, έχει να κάνει με τις εξαφανίσεις παιδιών, ένα πολύ επίκαιρο θέμα, το οποίο όμως μάλλον φοβίζει τους γο-

νείς, που πολλές φορές ίσως νομίζουν ότι ξεορκίζουν ένα κακό αν δεν ασχοληθούν μαζί του.

Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να μιλάμε στα παιδιά για τέτοια δύσκολα θέματα;

Να τους λέμε την αλήθεια και να τα ενημερώνουμε -όχι να τα τρομοκρατούμε- για τους κινδύνους που κairoφυλακτούν εκεί έξω. Όπως ξέρουν να αποφεύγουν τα επικίνδυνα αντικείμενα, όντας στην ασφάλεια του σπιτιού τους, έτσι πρέπει να γνωρίζουν να μην εμπιστεύονται αγνώστους που μπορεί να τα σταματήσουν στον δρόμο.

Με τόσο φορτωμένο καθημερινό πρόγραμμα, τι σχεδιάζετε για το καλοκαίρι;

Θα πάω για δέκατη έκτη χρονιά στην Πάρο, όπου θα κάνω τις διακοπές μου γράφοντας. Έτσι ξεκουράζομαι. Με το να είμαι περίπου 40 μέρες απερίσπαστος, παρέα με τους ήρωές μου, είτε κλεισμένος στο δωμάτιο είτε κάνοντας βόλτες στα δρομά-

κια του νησιού. Ακόμα και την ώρα που κολυμπάω, είμαι με τους ήρωές μου. Το απολαμβάνω πραγματικά.

Υπάρχει κάτι στον χαρακτήρα σας που θα θέλατε να αλλάξετε ενδοχόμενος;

Η αλήθεια είναι ότι δεν ξέρω να «πλασάρω» τον εαυτό μου και ζηλεύω τους ανθρώπους που ξέρουν να το κάνουν. Εγώ παραίτητος χαμηλών τόνων και ίσως ακόμα να είμαι...

Εχοντας φτάσει ως εδώ, αν κάνατε μια στάση, για να κοιτάξετε πίσω, τον 15χρονο που ήθελε να γίνει συγγραφέας, τι θα του λέγατε;

Θα του έκλεινα το μάτι και θα του χαμογελούσα.